

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Az osztrák politika — odahaza.

Brassó, aug. 17.

Bienert báró a legujabb osztrák politika Messiása. Az ő gőgös és határozott egyéniségétől várták, hogy rendbehozza az osztrák birodalom szétkuszált ügyeit. Elődjeinek, Körbernek, Hohenlohenak, Becknek kísérleteivel, hogy a kormányt parlamentivé és alkotmányossá tegye, szakított. Ő arra büszke, hogy miniszterei nem függenek a pártoktól és a parlamenttől. — Elődei, ha telmerült a szüksége, Magyarországgal tárgyaltak kiegyezésről, kvótáról, bankról és bármily szívesen törekedtek megvédeni a maguk álláspontját és megtámadni a mi érdekeinket, végeredményben mégis megértésre és megegyezésre törekedtek. Bienert ur avval csinált iskolát, hogy a magyar kormány proposícióját a bankkérdés megoldására még csak tárgyalni sem akarta és a magyar kormány kénytelen volt lemondani.

Az új Messiás még két hónap előtt gigászi ereje teljében volt. A csehek obstruáltak és nem voltak hajlandók a kereskedelmi szerződések meg-

kötésére a felhatalmazást megadni. — Tárgyalások indultak meg az obstruáló és a munkára kész pártok között a parlament munkaképességének helyreállítására. Bienert ur azonban ismét erős akart lenni. Megszakította a tárgyalásokat és hirtelen bezárta az osztrák parlament ülőszékét.

De ez a szilaj erő mintha azóta megrokkant volna. Nehéz eligazodni az osztrák politikai helyzet zavaros híreiben, de annyi világosan látszik, hogy ma Bienert ur békésebb, ellenben a csehek lettek harciasabbak. Előbb felszáll, mint ballon d'essay a kormány rekonstrukciójának híre. Talán ismét parlamenti koalíciós kabinetet kellene alakítani és a szláv pártok képviselőit be kellene vinni a kabinetbe. Erre a németek körében felhangzik a jelszó, hogy szó sincs róla, a cseh diktatúrát nem szabad beengedni a kormányba. A németek a cseh tartománygyűlésen obstruálnak, hogy jogokat erőszakoljanak ki Csehország német nyelvterületein. De a csehek még szóba se állnak velük, hanem a németeket legszűkebb hazájukban szorongatják, a Simmeringen, Hernalsban, Bécs egyik külvárosában, majd Melkbe készülnek.

Mindezek a tüntetések véres összeütközésekkel járnak. Egész Ausztria egy nagy harci tábor, tele izzó szenvedélyekkel, feneketlen gyűlölettel.

És Bienert az erős, a vaskezü, a hajlíthatatlan? Most a béke szelid galambjait eresztgeti fel. Előbb Glabinszkit, a békére mindig kapható lengyelek vezérét birta rá, hogy békés tanácsra hívja meg az összes parlamenti pártok vezetőit. Meg akarja indítani a tárgyalásokat a csehek és németek végleges kibékítésére. Ez az eszme mintha nem volna egészen új. Hogy Bienert is megpróbálkozik vele, végre is nem csodálatos.

Mi ideát derült közömbösséggel nézhetjük ezeket az eseményeket. De a tanulságait nyugodtan levonhatjuk. Az osztrák politika, mely velünk szemben mindig oly erősnek, elszántnak, hajlíthatatlannak mutatkozik, odahaza csupa tehetetlen kapkodás s meghátrál rögtön, mihelyt magával szemben igazi erőt, igazi akaratot lát sorakozni. Emlékezzünk csak a Burrián-ügyre. Ott Bienert kezdetben maga vezette a rohamot az annexiós bizottságban a közös pénzügyminiszter ellen — de végül meghátrált.

A komédiás.*

* (Részlet Magyar Lajos jövő héten színre kerülő a "Komédiás" című színművéből.)

I. felvonás.

X. jelenet: Elza, Vári, majd Tóváriné

Elza: (Az egész jelenés alatt láthatóan kacérkodik Várral.) Ön még sohasem csalódott?

Vári: Olyan mértékben nem, hogy mélyebb nyomot hagyott volna maga után.

Elza: Pedig Önt valósággal üldözik az e-féle alkalmak.

Vári: A szívemnek sohasem volt köze ezekhez.

Elza: Miért tagadja?

Vári: Nem tagadok.

Elza: No, no, egy kissé talán mégis...

Vári: Semmit. Biztosítom, nincs mit tagadnom.

Elza: Kénytelen vagyok elhinni.

Vári: Nyugodtan elhiheti.

Elza: És mondja, — de talán nem is illik kérdeznem, de olyan kíváncsi vagyok — igazán csókolnak a színpadon?

Vári: Ha a partner arra való...

Elza: És ilyenkor nem esik baja a szívüknek?

Vári: (Mosolyogva.) Megesik, hogy a partnerek összeszoknak...

Elza: Összeszoknak? ... Ugy látszik maguk nem is tudnak szeretni.

Vári: Hogy mi nem tudunk szeretni?! Veszedelemesen tudunk. Az elzúlásig, az elpusztulásig tudunk. A vágyainkkal — remélve, a céljainkkal — lelkesülten. A szerepünkben, a sikerünkkel; vergődve, pihegve, minden idegszálunkkal.

Elza: Milyen forró szavak... De csak szavak.

Vári: Láttam Ön már a színészt, a mikor a szerelmének játszik? Milyen gyönyörű árnyalatok, milyen megkapó hangok válnak ki belőle. A mit százszor megunt, az tartalmat kap, a mi szép volt, az ragyogó lesz. (Önfeledten, a maga szerelméről beszél.) Ujjongó fantáziája pazarul szórja színporkáit és egy nagyszerű alkotás terem ott a néző előtt. A közönség tombol és a színész alázatosan fordul egy szempár felé, mely megnyitotta szívét, megihlette lelkét; aki őt tán közönyösen nézi, akinek egy meleg pillantásáért eleped, meghal... Meghal egy meleg pillantásáért.

Elza: Meghalni egy meleg pillantásért? Nem szabad így pocskokolni az életet. És nem is férfias.

Vári: De, ha többet nem remélhetünk.

Elza: Mindent kell remélni tudni. Hát ki a megmondhatója, hogy mi következik...

Vári: Ha jól értem? ...

Elza: Bizni kell...

Vári: Hát lehet? ...

Elza: Mindent lehet...

Vári: Mindent? ...

Elza: Mindent... Miféle szerelem az, mely megelégszik egy meleg pillantással? És meghalni?! Élni, élni erős nagy akarat... Sugározza arra, akit szeret, szíve minden tűzét, míg nem egy, de száz-ezer pillantását szerzi meg és őt magát is egészen. Ez derék! Így kell!

Vári: Értem, értem...

Elza: Akkor megszűnik a nő közönyössége, a mi bizonyára csak látszat, — melylyel betakarja a szívében háborgó izzó valóságot, — melynek gátat vet nőies tartózkodása, mert nem tud eligazodni; mert nincs tisztában a másikkal. Bátorság...

Vári: Hát így gondolja? Így jó? Ha tudná... Ajtót nyitott a szívemen és ellenállhatatlanul, ragyogóan sugárzik kifelé az összetorlódott melegség, mely már csaknem szétvetette. De hiszen én tévedtem, kishitű voltam. Akkor nincs okom kétségbeesni. Akkor szabad... Megmondhatom, hogy...

Elza: (Kitérve a vallomás elől.) Majd máskor. Most próbáljuk a verset.

Vári: (Zavartan.) Hogyan? ... I — igen, a — a — verset.

Brassóvármegye julius havában.

Az árvaszéki h. elnök és a kir. ügyész jelentései.

Brassó, aug. 17.

II.

Megírtuk, hogy Brassóvármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartotta gr. Mikes Zsigmond főispán elnökelete alatt e havi rendes ülését. A bizottság csaknem kizárólag kisebb jelentőségű adminisztratív ügyekkel foglalkozott és elfogadta az egyes hivatal főnököknek előterjesztett, a múlt hóra vonatkozó jelentéseit.

E jelentések közül eddig közöltük a vármegyei főorvos és a vármegyei főmérnökét, most pedig közöljük az árvaszéki h. elnök és a kir. ügyész jelentését.

Dr. Hnidy Ottó árvaszéki helyettes elnök jelentése szerint:

Julius havában összesen 682 ügydarab érkezett be. Ehhez számítva az előző hó végén maradt 118 drb hátralék, összesen 800 drb. volt elintézendő.

Elintéztetett ebből 737 drb. marad tehát hátralékban még 63 darab. A múlt hónapban a gyámügyi közigazgatás terén különös említésre méltó akadályok vagy nehézségek nem merültek fel.

Dr. Knörr Ferencz kir. ügyész jelentése szerint:

A brassói kir. törvényszéki fogházban 1909. évi július hó 31-én összesen 74 egyén volt letartóztatva, és pedig 67 férfi, 7 nő, a

letartóztatottak közül elítélve volt 54 férfi, 7 nő, vizsgálati fogságot szenvedett 13 férfi, ezek közül első bíróság elítélte 2 férfi, a többi vizsgálat alatt van. Julius hóban 29 férfi, és 5 nő kezdte meg büntetését.

A brassói kir. törvényszéki fogház iparüzleténél 1909. évi július hóban 18 letartóztatott foglalkozott, rabmunka keresmény címén 76 korona 04 fillér folyt be, ebből az államkincstár illető 50 korona 70 fill. a kir. adóhivatalba szállított, a munkás rabok saját keresménye 25 korona 34 fillér.

A rabok hajlított butor csiszolással, nádszék fonással és bőrdísz készíttéssel foglalkoznak megfelelő eredménnyel.

A hosszufalusi kir. járásbírósi fogházban 1909. évi július havában összesen 4 férfi és 2 nő volt letartóztatva, ezek mind elítéltek voltak.

A hó végén büntetési letartóztatásban maradt 1 férfi.

A fogházban a rend, fegyelem, és tisztaság továbbá szabályszerű élelmezés tekintetében nem merült fel panasz, az egészségi állapot kedvező.

Fegyelmi fenyték két fogházőr és hét fogoly ellen alkalmaztatott.

Brassóvármegye területéről július hóban összesen 64 bűnvádi feljelentés és pedig 16 élet és testi épség 41 vagyon, 4 magánlakássértés, 3 hatóság elleni erőszak bűntettek, illetve vétségekre vonatkozik.

A brassói szabóiparosok termelőszövetkezetének eszméjéhez.

Brassó, 1909. aug. 17.

Általános a panasz hazánk szabóiparosai között, hogy minden tekintetben rossz az anyagi helyzetük, s ahelyett, hogy a folytonos fejlődést mutató hazánk iparának ez az ága, szemlátomást rohan a sülyedés felé.

Különös és minden tekintetben sajátosnak tűnik fel, hogy azon iparágak, a melyeknek munkásai kizárólag szocialisták, mindig és mindenütt találtak utat-módot anyagi helyzetük javítására, míg a szabóipar munkásai, akik, minden előítéletet és elfogultságot félretéve, az iparosok között az arisztokrata helyét foglalják el, nem bírnak szorult anyagi helyzetükön segíteni.

Ennél a pontnál egy idézet jut eszünkbe, Sztérenyi Józsefnek egyik, az esztergomi szabóiparosokhoz tartott beszédéből: „Szövetkezzenek, ha boldogulni akarnak!”

A jeles államférfiu intő szavainak mély értelmét, azt hisszük, minden jóérzésű szabóiparosnak át kell éreznie.

Sok beszéd hangzott el, sok cikk jelent meg már az újságok hasábjain a szabóiparosok érdekében, de ezeknek semmi eredményük nem lett. S nem is lehetett eredményük. Itt nem a cikkírók képesek valamit kivívni, hanem igenis, segíteni lehet a szabóiparosok helyzetén akkor, ha maguk a legjobban érdekeltek, a szabóiparosok szövetkeznek saját érdekeik megvédelmezésére.

Az utolsó évtizedekben az egész ország gazdasági átalakuláson ment keresztül ezen átalakulásban a szabóipar szenvedett ugyszólván a legtöbbet.

A modern technika olyan gépeket állít a gyárak rendelkezésére, amellyel az árukat olcsóbban lehet szállítani, s így folyton és folyton szűkebb térre szorítja a kézi szabóipart hazánkban. Másrészt pedig a szabóipar rendes fejlődésének útját vágja Ausztria tultermelése. Amit nem tudnak Ausztriában eladni, áthozzák ide és itt jó áron adnak tul rajta.

E bajokkal szemben még a szabóiparosok nem vették fel a harcot, kivéve a Budapesti Férfiszabók Termelő Szövetkezetét, amely mint egy intő példa áll a vidék szabómestereinek egyesületei előtt, amelyek csak gyűléseiken tudnak panaszkodni, de a tett útjára lépni nem képesek.

Tehát egy a jelszó: „szövetkezni!”

A jövő szabóiparosai csak egyesülve, szövetkezve maradhatnak fenn.

E szövetkezés egyedüli támasza, segítője, pártolója lehet a kormány, de a szövetkezést megkezdni, a szövetséget megalapítani a szabómesterek hivatása.

Dilemma előtt áll a szabóipar. Iparosai vagy leteszik a szerszámot minden küzdelem nélkül, megadják magukat, s gyári munkások lesznek, vagy pedig felveszik a harcot az ausztriai áruval szemben, támaszkodva természetes előnyeikre, s ezután képesek lesznek tartósabb és biztosabb munka előállítására. De ezt csak a „Termelő szövetkezet” létrehozásával lehet elérni.

Hazánk legnagyobb városaiban a termelőszövetkezet megalakítása érdekében nagy akciót indítottak és a legnagyobb lelkesedéssel tüzték ki céljukul e szövetkezet megalakítását.

Szó sincs róla, lesznek ellenségei e szövetkezetnek, akik uton-utfélen akadályokat fognak gördíteni des működése elé, de szabóiparosainknak ugy erkölcsi, mint anyagi érdekében áll ezen akadályokat elhárítani s mind nagyobb energiával küzdeni ezek ellen, s azután diadalra juttatni ezt az eszmét, amely a szabóipar munkásainak csak a jólétet és a megélhetési biztosítját.

Közelebbről még bővebben foglalkozom a kérdéssel.

Tellmann Béla.

Elza: (Átnyújtja Várinak a leírt verset.) Olvassa kérem. de úgy, a mint mondanom kell.

Vári: Igen... Ahogy kívánja. (Kezdetben még zavart, de aztán mind hevesebben olvassa a verset.)

Valamiért sóvárog a szívem... stb.

Elza: (A vers elhangzása után:) Ön úgy olvas, mintha kívülről tudná és minden betűt számszorosan érezne.

Vári: Talán éreztem is, hiszen...

Elza: Most majd én mondom el. Igen?

Vári: I... igen.

Elza: (Csaknem Várihoz intézi a verset.)

Valamiért sóvárog a szívem... stb.

(Kacéran Vári szemébe néz.) Igy?

Vári: (Az utolsó strófát már halkán Elzával mondja Igy, így... (Magánkívül megöleli Elzát.) Édes szerelmem!

Elza: (Kiszabadítja magát.) Megörült?

Vári: Szeretem.

Elza: Merészel?

Vári: Halálosan szeretem!

Elza: (Kiszól.) Mama kérem, jöjjenek csak!

XI. Jelenet. Voltak, Tóváryné, Bálint, Tekla, Pirooska, Teleky, Vendégek.

Tóváryné: Mi az, mi történt?

Elza: (Váriról mutatva.) Ez az ur megölelt és szerelmet vallott.

Tóváryné: } Ah!

Tóváryné: }

Elza: Vakmerő!

Vári: Hát vakmerőség Önt szeretni?

Elza: Szeretni? — De nem Önt!

Vári: Nem engem? Hát az én szerelmem nem olyan jó, mint a másé? Nem olyan vergődő, vágyakozó, nem olyan meleg? Vagy a szerelemnek is rangja van?

Elza: Nem tudom. — De mindenestre, különbség lehet azok közt, akik érzik és akik iránt érzik.

Vári: E szerint én...

Elza: A különbség jelen való.

Tóváryné: Mindenesetre.

Vári: És amikor Ön velem sir, velem nevet, velem győz, velem bukik; mikor az izzó szenvedélyek csaknem egymásba olvasztják a lényünket...

Elza: Ez csak addig tart, amíg Ön komédiázik.

Vári: Hát az Önnek csak komédiázás?! Hát olyan hitvány a lelke, hogy nyomorult komédiázással meglehet környékezni, alakítani, formálni, az érzelmek egész skáláját végig játszani rajta?! És Ön a felsőbb lény, Ön a kiváltságos. Nem is képzeli, hogy milyen hatalmas büszkeség verdesi a mellem, hogy nem vagyok Önnel egyenlő.

Tóváryné: Most már ki innen!

Vári: Igen, ki innen, el innen! — El: tönkrement vigaszok közé, hátratekintő reménységek felé, el velem, a tébolydába velem! Ott legalább ember roncokat talállok, akiknek volt szívük, volt lelkük; mert volt mit elveszteniök. El velem, oda velem! Oda! Oda! (Teleky karján eltáncorog.)

(A függöny legördül.)

HIREK.

Brassó, aug. 17.

— **A király születésnapja.** Hetvenkilenc esztendő nagy idő a történelem lapjain is, hát még ha egy ember, egy Élet fölött viharzott el. Kegyelettel és meleg érzelmekkel agg uralkodónk iránt üljük meg holnap királyunk 79-ik születése napját. Szenteljünk e napon egyetlen percet csupán annak a fohásznak, amelyet ősz királyunk lelki és testi épségeért áldozunk. A polgármesteri hivatal pedig ezután is kéri az összes háztulajdonosokat, hogy a király születésnapja alkalmából lobogozzák fel házaikat.

— **Istentiszteletek.** Szerdán Ő felsége születésnapján az izraelita templomban reggel fél 7 órakor, a fekete templomban 8 órakor, a katolikus templomban 10 órakor és a református templomban 11 órakor istentisztelet lesz.

— **A pénzügyigazgató szabadságon.** Szent István kir. tan. pénzügyigazgató egy havi szabadságát a mai napon megkezdte.

— **Halálozás.** Czell Frigyesné, szül. Kamner Sarolta tegnap délután elhunyt. Temetése f. hó 18-án d. u. 3 órakor lesz a Fekete-utca 22. szám alatti gyászházból a belvárosi ág. h. ev. temetőbe. Az elhunyt, nemes szívéből Czell Frigyes, a Czell Frigyes és fiai cég tulajdonosa nejét gyászolja.

— **Egy brassói kereskedő a román királynál.** Károly román király táviratilag magához szólította Rosner Sándor helybeli régiségkereskedőt, román királyi udvari szállítót, hogy a birtokában lévő, gróf Nessel Rhode gyűjteményéből származó híres Gobbelineket bemutaltassa magának. Rosner ma reggel Sinajába utazott és fél 10 órakor jelent meg a király és királynő előtt, akik másfél óra hosszat tartó kihallgatáson fogadták és megtekintették úgy maguk, valamint szakértőik által is felülbíráltatták a Gobbelineket. A megvételre vonatkozólag még döntés nem történt. A képek értéke 60 ezer korona.

— **Meglopott ékszerész.** Holländer Mihály ékszerész tegnap délután Brassóba érkezett és a Fehér ló szállodában szállt meg, ahol az éjszakát szándékozott eltölteni. Holländer este nyugodtan le is feküdt aludni, reggel azonban arra a kellemetlen felfedezésre ébredt, hogy az éjszaka folyamán egy női és egy férfi aranyórát és egy arany óraláncot összesen 180 korona értékben elloptak tőle. Feljelentést tett a rendőrségen, a mely most keresi a tolvajt.

— **Mi a csoda?** A kézdivásárhelyi „Székely Ujság” írja: A Sepsiszentgyörgyön székelő Klinger cégről szól az ének, azon cégről, mely állami támogatással bár, hasznos munkát végez úgy önmaga, mint a székelység számára. Tisztelettel adózunk ezért s kívánjuk, hogy fejlődjék és virágozzék. Azonban a napokban olyasmit cselekedett a cég, mely tiszteletünk, rokonszenvünk gyarapodását nem, hogy előmozdítaná, sőt csökkenteni képes, amennyiben a hazafiság elemi törvénye, a magyar nyelv használata ellen vétett. Levelein idág „Klinger Henrik” stb. fölírás volt, most meg németül nyomatta föl s ilyen borítékokban levelez. Hát ez egyszerűen boszantó dolog s ezennel figyelmeztetjük és kérjük a szentgyörgyi gyár vezetését, hogy a súlyos tévedést azonnal javítsa ki. Legyen bármennyi boríték ilyen nyo-

mással, tessék az Olthba dobni, ott eleresztetni, avagy Bécsbe felküldeni, de itt nálunk a levegőt ne tessék rontani, sem a Székelyföldet fertőzni, mételezni német fölirással. Ez a mi kérésünk, mely reánk nézve a mily nagy fontossága, Önökre épp oly könnyű feladat.

— **Hangverseny.** Őfelsége I. Ferenc József király születés napja alkalmából szerdán, f. hó 18-án délután 4 órakor a nyári színházban, közkívánatra nagy matiné-hangverseny lesz — rendes színházi helyárák mellett, — a párisi opera-énekesnő: Olympia Marculescu Georgiades urnő által, Malcher Rezső hegedűművész, conservatoriumi tanár közreműködése mellett. Műsor: 1. Arioso, a „Próféta” című operából, Meybeer-től: Georgiades urnő. 2. Cavatina, Gounod, Sába Királynője c. operából: Georgiades urnő. 3. Vieuxtemps, „Fantasie Caprice”: Malcher Rezső ur. 4. Habanera, ária, Bizet Carmen című operájából: Georgiades urnő. 5. Stance de Sapho, Gounodtól, Georgiades 6. Sarasate, cigánydalok, Malcher Rezső ur. 7. Ária, Samson-Delila c. operából, St. Săens-től: Georgiades urnő. 8. Román dalok, Georgiades urnő. 9. Bazzini, La ronde de lutin, Malcher Rezső ur. — Helyárák: Páholy 1—22-ig 10 K, Páholy-ülés 250 K, Kőrszék 1—10 sorig 2 K, 11—14 sorig 160 K, 15—18 sorig 140 K, Erkély-ülés 1-ső sor 120 K, 2—3 sor 1 K, 4—5 sor 80 fill., többi sorok 60 fillér. Földszinti álló 80 fillér, karzati álló 40 fillér, katona- és diákjegy 60 fillér. — Jegyek csak Victor J. dohánytőzsdéjében (Kolostor-utca 30. szám alatt) és délután 3 órakor a pénztárnál kaphatók.

— **Szabók aradi kongresszusa.** A „Munkaadók Országos Szövetségének” védnöksége alatt — mint ezt már megírtuk — Szent István napján tartják meg a szabókongresszust Aradon Boros Soma elnöklésével.

Kétszázötven vidéki szabómester akar szövetségbe lépni érdekei védelmezésére ezen első, nagyszabású vándorgyűlésen. Érdekeik pedig megkívánják, hogy a munkáviszonyok rendeztessenek. Ezenkívül a szabók eddigi szenvedélyes versenyzésének akarnak gátat vetni, mert eddig csak annyi sikerült a más mesterségeknél ismeretlen versenyzésben, hogy majdnem tönkrejutottak. Napirendre kerül a hitelezés ügye is, amely páratlan. A fizetetlen ruhákban való járás divat Magyarországon s a szabók a reklám kedvéért még annak is hiteleznek, a kinek nincs rá szüksége. Egyfelől tehát a munkásber drágulása, másfelől a ruha árának leszállítása, a verseny tulzása s a könnyelmű hitelezés az, amely a szabóipart válságba juttatta. Nem versenyre van most már szükség, hanem a közös érdeknek közös erővel való előmozdítására. Ezért a Szabószövetség megalakulása az az első lépés, amely a szabóiparban rendet és egészséges állapotokat teremt.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Csörgő Rozália, cselédleány ma öngyilkossági szándékkal marólugot ivott. Azért akart meghalni, mert a gazdája állítólag rosszul bánt vele. Állapota nem életveszélyes.

— **A városi zenekar sétatéri hangversenye.** A városi zenekar f. hó 18-án szerdán délután 1/26 órakor az alsósétatéren hangversenyez. A műsor: Suppé, Borsai, Bernstein, Lehár és Sousa szerzeményeiből áll.

— **Bethesda tavának** nevezte el Pöstyén csodás gyógyerejű iszapfürdőjét Könyves Tóth Kálmán debreceni ref. lelkész. Találókép jelzővel aligha illették még e sokat magasztalt forrásokat, melyek valóban a testamentumbeli csodatevő tóra emlékeztetnek. Itt is ezrével szabadulnak meg súlyos betegek nehéz bajuktól és a testi nyomoruságot jelképező munkától. 1919.

Színház.

Brassói Színház.

Szerdán, 1909. évi aug. hó 18-én, délután 4 órakor rendes helyárákkal: nagy Matiné-Hangverseny.

Este a redes időbe:

T O S C A.

Opera 3. felvonásban.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor.

Heti műsor:

Csütörtökön: Tosca.

Pénteken: Két előadás: d. u. „A bányamester. Este, ujdonságul először: A sasfiók.

Szombaton: A sasfiók.

Vasárnap: délután félhelyárákkal: A sárga csikó. Este: A szerencse malac.

Hétfőn: A szerencse malac.

— **„A Sasfiók” — (L' Aiglon)** Rostand Edmond nagyhatású verses drámájának pénteki premierjén következő lesz a szereposztás: Ferencz reichstadti herceg — (cimszerep) — Étsy Emilia, — Flambeau Seraphin — Komjáthy János. — Ferencz császár — Bartha István — Metternich — Majthényi, — Marmont tábornagy — Miskey A szabó — Magyary, — Gentr Frigyes — Bársony, — A francia attache — Barics Gyula, — Prokesch Osten lovag — Burányi, — Gróf Dittrichstein — Ujváry, — Bárá Obenaus — Serfőzy, — Gróf Sedlinsky — Halmai, — Mária Lujza, párizsi hercegnő — Fáy Flóra, — Camereta grófnő — Sz. Rosos Gizella, — De Lorget Teréz — Lugossy Irén, — Főhercegnő — Burányiné, — Elssler Fanny — Zsigmondy Böske. stb.

— **A sárga csikó.** Vasárnap délután félhelyárákkal Csepregy Ferencz legkitűnőbb énekes népszínműve a Sárga csikó kerül színre.

REGÉNY-CSARNOK.

BIRÓ SÁRA.

A „Brassói Lapok” részére írta: Kelemenné Zathureczky Berta.

10.

Zsuzsa újból felvidult. Már-már reménykedni kezdettek.

Egy csodaszép alkonyaton magához, hívta a férjét. A kis Kata a mellékszobában a csirmossal játszott.

— Édes Andrásom, te mindig jó, szerető uram voltál nekem — rebegi a beteg.

— Az Isten áldjon meg érette!... Én most hosszú utra távozom...

— Nem, nem engedlek, én gyönyörűségem, ékes virágszálom! — Mondá az erős férfi, könyezve szorítva szívéhez az ő hervadó, szép asszonyát.

— Én nagyon boldog voltam és már meghalhatok... — folytatja átszellemült arccal a beteg. — Csak az bánt, hogy olyan egyedül maradsz... A kis Katáról gondoskodtam. Ezt megtalálod a testamentumomban.

— Szívem uram nyisd ki az ajtót, hogy lássam még egyszer az egyetlenemet.

András engedelmeskedett. Kató ott ült a szoba közepén és kövér ujjacskáival igyekezett kipödrögni a cirmos bajuszát.

Látva a gyermeket az ő édes csintalanságában, sírva borultak egymás karjaiba a szülők.

— Szegény kis árva!... ennek anya kell! — suttogja a haldokló.

— Soha! — ugrik fel András — a te helyedet nem tölti be senki ez életben.

— Csendesedjél lelkem uram!... hisz nem most... csak esztendőök mulva. Tedd meg az én kedvemért!... ugy-e megteszed?

— Én majd elveszem a halál anyját, mást soha!

— Jól van, eljövök és emlékeztetni foglak.

Erre fejt az imádott férj kebelére hajva, fáradtan hunyta le szép szemeit... A halál csakhamar arcára csókolta sárga virágát.

A nagy erős ember zokogva borult kedves halottjára.

— Cicája, babája! — énekel ezüst hangocskáján a kis Kató.

Iszonyu volt az Ugron András bánata. Még csak most látta: mennyire szívéhez nőtt ez a szende, szép asszony.

Az ő végakarata szerint, elküldötte kis leányát Biró Sárahoz. Két postagalambot is küldött neki.

„Fogarasba megyek, feledést vagy halált keresni. Hívj, ha veszedelemben vagytok.” — írta bucsu gyanánt.

III.

Elmultjasmét három esztendő. 1694-ben az erdélyiek nagy ellensége — Duca — volt a vajda Moldovában.

A harag onnan származott, hogy édes atyját — az öreg vajdát — elfogták a Lengyelek. Ducané, az érette követelt harmincezer arany váltságdíjjal, egy öreg bojárt küldött el Konstantinápolyból. A küldönc Erdély felé vette az útját. Apaffy Mihály — a Teleki tanácsára — a bojárt elfogatta.

„A vajdáné emberét arestálják, mind aranyat, nyusztokat s egyéb portékát elvesznek tőle. Teleki eltakarítja maga számára, a szegény fejedelemnek egy lovat ad belőle.”

Az öreg vajda rabságban halt meg. Nehány évvel a történetek után ifjú Duca boszúból felbuzgatja a székelyek ellen a tatárokat. Elmondja, hogy Csikból már kivonult a német, és a határszáron az őrség csak néhány juh és kecskepásztorból áll. Ez tényleg így volt.

A tatárok be is törtek Felcsikba és több falut felégették. A lakosok nagyrészt foglyul ejtették.

(Folyt. köv.)

Csakis Kufeke

védheti meg a gyermekeket hathatósan a hányszékeléstől, a bélhuruttól és a hasmenéstől.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. augusztus 17)

Nagy György beszámolója.

Csik-Kozmásról jelentik, hogy ott ma Nagy György beszámolót tartott.

Beszámoló beszédében az önálló magyar jegybank és az általános titkos választói jog mellett foglalt állást.

Horvát garázdálkodás.

Zágrábból jelentik: Ujkapella község állomásán néhány uriember magyarul beszélgetett.

Mikor ezt több ott álló horvát meghallotta, felszólította őket, hogy hagyják abba a magyar beszélgetést.

A magyarok ennek a felszólításnak ellenszegültek, mire a horvátok botokkal támadták meg őket és többet közülök súlyosan megsebesítettek.

Drágul a szivar.

A pénzügyminiszteriumban ma elhatározták, hogy az összes szivar, szivarka és dohánynemek eddigi árát felemelik.

A befolyó többletet apróbb befektetésekre fogják felhasználni.

Gyilkosság.

Zomborból jelentik: Basakoff Lázár itteni lakos fejszéjével reátámadt a feleségére és annyira összevissza rugdalta, hogy az asszonyt halálos sérülésekkel szállították kórházba.

Basakoff azért akarta megölni a feleségét, mert ez a férje nevét egy váltóra írta és ilyen módon tetemes összegű pénzt vett föl.

Kánikula Olaszországban.

Rómából jelentik, hogy ott 3 nap óta elviselhetetlen a hőség.

Rómában a tikkasztó forróság miatt egyetlenegy munkás sem dolgozik.

Igen sokan pusztulnak el napszúrásban.

Egy családi ház

a belvárosban elköltözés végett

jutányos áron eladó.

Kanálizáció már készen van.

Bővebbet Rétsor 2.

19 6

ZONGORA

jó karban levő, hosszú szárnyu, bolgárszeg Porond-tér 7 házszám alatt Schmidt Vilmos ügyvédnél eladó.

1920

55 drb. valódi keleti szőnyeg a központi szállodában **olcsón eladó.**

Egy jó karban levő, használt

felfedeles kocsi

megvételre keresek.

Cim: Theis Márton cégnél Brassó, Kolostor-utca.

1197

Jobb megjelenésű

kisasszony, ki a magyar, német, román nyelvet birja mint elárusító Goldmann N. P. cégnél felvétetik. Személyesen bármikor jelentkezhetik. Ugyanitt 2 jobb házból való tanuló

felvétetik.

1899

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbútorok, képek, tükrök, inga és zsebórák aranyneű szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szőllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

AZ UJSÁG.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társszerkesztő: dr. Ágai Béla.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f, 1/4 évre 7 K, fél évre 14 K, egész évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-SALON”-nal együttesen előfizetve 1/4 évre 9 K. o o o

Cim: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előzetők figyelmébe: Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az „Olvasóterem” New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre. o o o Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van nyitva. o o o o o o o o o o o o o

ÖNKÉNTESÉK!

elegáns, fess, jó állásu
— egyenruhákat —

LENGYEL GYULA egyenruhakész
tőnél, BRASSÓ
Hosszu-u. 14. sz. a. kaphatnak.

A drezdai szabászati akadémián
diplomát nyert.

SOLE LIPÓT

ruggyanta-hélyegző-gyár

— és véső-intézet —
BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. sz.
ALAPÍTOTT 1879-ben.

GYÁRT: Érc-hélyegzőket, cimereket,
monogramokat, himző-modelleket, aj-
só-címeket, névalírásokat a legpon-
tossabb kivitelben, legolcsóbb árak mellett.
Számológépek állandóan raktáron.

Fontos egészségeseknek és betegek-
nek (különösen cukorbetegnek).

Szíveskedjék a **TENTESCH**-féle
egészségi tápanyag és **Nusmuss-**
ból, ugyisintén a más különféle
süteményt és valódi **Graham** és
Buza-dara kenyérből kóstolni.

Közép-utca 23. sz. a.

Egyszer próbálva! Sokat dícsérve!

Kérjen ingyen árjegyzéket!

Mózes András

diszmu-esztergályos, BRASSÓ,
Hosszu-utca 32. szám.

Van szerencsém: értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy műhelyemet motörerőre
rendeztem be, melynél fogva azon hely-
zetben vagyok, hogy minden e szakmába
vágó munkákat a legrovidebb idő alatt,
jutányos árak mellett gyorsan és pon-
tosan eszközölök.

ajánlom úgy szilva-mint juharfa-csapalmat, a
melyeket nagyban és kicsinyben szállítok.
Kívánatra árjegyzékkel is szolgálok!

SCHERG VILMOS és Tsa

posztógyárai ajánlják

saját gyártmányu, minden-
féle divat-, egyenruha-szöveiteket,
modeneket, posztókat, futószőnye-
geket, uti plaideket, ágy-, kocsi-
és lótakarókat stb.

RAKTÁR a Ferenc József-téren.

Krämer Károly

Brassó, Fekete-utca 31.

A legjobb és legolcsóbb beszerzés.
hely műszterga munkákban u. m.
ablak-karnis, ruhafogas, ruhaáll-
vány, könyvszekrény, ebédő szé-
kekben stb.

Speciálista hordócsapokban.

Javítások pontosan és olcsón.

Elegáns és jó minőségű

Egyen és Polgári ruhát

előnyös árakban készít

Szőcs György

Brassó, Weisz Mihály-u. 10.

Ratonai felszerelések nagy raktára.

Kitűnő reggeli és uzsonasütemény

valamint igen jó

házi kenyér kapható a

Schmidts Vilmos-féle

sütődében

Cérna-u. 3. és fiókjában Hirscher-
utca 6. szám alatt.

Mű-ruhafestő és

vegyszeri tisztító-intézet

Schmitz József

Brassó, Hosszu-utca 8.

Legolcsóbb gyári árak.

Viaszosvászon és linoleum utánzat

tricot és fehérnemű

nagy választékban, — — —

— a legolcsóbb árban

ESSIGMANN K.-nál

BRASSÓ, (a vörös keresztthez)

Főter, gyümölcs-sor 19.

SCHIESER PÁL

kárpitos és

bútorkereskedő

BRASSÓ,

Kapu-utca 54.

Divatos, jutányos

bútor minden stílusban és
az asztalos szak-
mába vágó ösz-
szes munkák, az
azokhoz használt
szárazfáért sza-
vatolva szállít

TAJERLING JÁNOS

asztalos-műhelye, Brassó, Kórház-u. 13

Mintá divatos bútorról, díó, tölgy, juharfából

A PODEK Emil-féle

BRASSÓ, Lópiac 11. sz. alatti

könyvkötészet és modern berende-
zésű dobozkészítő műhely elvállal
minden e szakmába vágó munká-
kat, különleges Pipere-munkákat,
szavatolt pontos és olcsó kivitelben

Vidéki megrendelések — — —

— — — azonnal eszközöltetnek.

Minden ezen szakmába vágó

munkákat olcsón és legpon-
tosabban készít

Antosch E.

kárpitos,

BRASSÓ, Fekete-utca 27. sz

Törv. védett

Karbid-lámpa

csakis

Welkens Konrád-nál

Szt. János-u. 32. sz. a. kapható.

Nagy Karbid-raktár.

Teutsch Gyula

vasöntőde, gép és fém-
áru gyár

→ BRASSÓ. ←

LANG és THEIL

drogueria

BRASSÓ, Buzasor 8. sz. a.

Mindennemű illatszerek és

toilette-cikkek

olcsó bevásárlási forrása.

A legdivatosabb

vas- és rézbútorok,

valamint legjobb

hygienikus iskolapadok

lakás, szálló, kórház- és iskolaberende-
zések, csak saját gyártmány, kitűnő

hazai anyagból. Továbbá a legszolidabb

mű- és építményeket szállítja

Bernhardt Rud. utóda

roda és a legmodernebb gép-
berendezésű gyártelep

BRASSÓ, Fekete-utca 33. sz.

Kreuz Vilmos

mázoló és lakkozó

BRASSÓ, Felső Fekete-utca 5. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába

vágó munkák elkészítésére. Jó és

tartós munkáért szavatoltatik.

Finomra dörzsölt olajfes-
tékek eladása.

BUTOR

épület- és bútorasztalos, gőzerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Minden stílusban.

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

Alapított: az 1867-ik évben.

Helmbold utódai-Tuza Reg.

ékszer-, arany- ezüst-

és órakereskedés

Brassó, Weisz Mihály-utca 24.

Száz ékszer-különlegességek!

övek és kapesok.

Saját javító-műhely! Veszek régi

arany-ezüstöt és drágakövet!

Csak **Stern János** kötélverőnél

Hirscher-utca 3. kapható

Transzmisszió-kötél, malomfelvonó

gurt, spárga-gurt, juta-gurt, redőny-

zsinórok, spárgák, lóhálók,

hintaágy, vásári táskák, hátrvédő,

tábori székek, gyermekhinták, ab-

lakvédő gurt, gyermekhordó

gurt, vízhatlan ponyvák

és minden e szakmába vágó tárgyak.

Pontos kiszolgálás!

Binder Ede

órák.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Európa szálloda mellett

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-,

inga-, ébresztő- és schwarzvaldi órák-

ban, valamint arany és ezüst-árakból

Javítások gyorsan és pontosan tel-

jesítettnek.

Feltétlen szavatosság.

Zongorák

különböző árban

Richter W. P.

Uj-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendorf,

Blüthner, Stingel, Rösler stb.

féle zongoráknak.

Legnagyobb hangszerek legnagyobb

raktára.

Alapított 1878. — Alapított 1878.

Stepanek F. kárpitos

BRASSÓ. Kapu-u. 48.

Raktáron tart párnázott ülő-
garnitúrákat, divánokat a leg-
újabb stílusban, legjobb minő-
ségben és olcsó árak mellett.

Ülőbútorok átalakítása és kijavítása
a legolcsóbb árakban elvállaltatik.

Jól és dúsán felszerelt raktár

tart stíluszerűen gondos kivitelű

kézimunkákban

Schnell Jozefa

kézműáru kereskedése

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Kézimunkák felvétele.

Előnyömtatás. — Olcsó árak.

Bevásárlási utamról hazatérve,

van szerencsém a n. é. hölgykö-
zönség figyelmét dústartalmu rak-
táramra

Női és leánykalapokban

tisztelettel felhívni.

Régi kalapok olcsón javíttatnak.

Szíves pártfogást kér

WEISZ RÓZA, Kapu-u. 16.

Legdusabb választék virág

és disznővényekben, mindig

friss állapotban kapható

Katzianer és Fink-nél

Kolostor-u. 29 sz. a.

Conservatorista

Zongora órákat ad.

Kapu-u. 36. sz. 1.

Virágcsarnok

ifj. Wilk M. F.

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 20.

Vidéki megrendelések külö-

nös figyelemmel fagymentő-

sen eszközöltetnek.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

Telefon sz. 133.

„MONITOR“

herecséplőgép, keveset használva, olcsó árért eladó.

Látható:

1993

Brassó, Hosszu-utca 173. sz.

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVNYOMDAJA

készít mindenféle nyomatványokat a legszebb kivitelben és legjutányosabb árban.

A legszebb képes levelezőlapok, finom és divatos, szébbnél-szebb levélpapírok:

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, valamint mindenféle iskolai cikkek nagy választékban kaphatók

a „BRASSÓI LAPOK“ könyvkereskedésében
BRASSÓ

Brassóvármegye alvidéki járás főszolgabirájától.

2516—909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alv. j. Botfalú nagyközségében ujonnan rendszeresített községi II-od jegyzői állás betöltése végett ezzel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő járandóságok vannak összekötve:

1. Évi 1600 korona fizetés;
2. Évi 200 korona lakbér;
3. A magán munkálatok után járó szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felkéretnek pályázni óhajtók, hogy az 1883 évi I. t.-c. 6. §-a, illetve 1900 évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében felszerelt és életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket igazoló bizonyítványokkal ellátott pályázati kérvényüket 1909 évi szeptember hó 2-áig annál is inkább alólírtához nyujtsák be, mivel későbbben érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Brassó—Földvár, 1909 évi augusztus hó 16-án.

Wendel Márton

főszolgabíró, tb, vrm-főjegyző.

1918

SINGER varrógép
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Csakis e védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz“
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású:

Vénus oréme	1 tégely	— .80 f
Vénus szappan	1 darab	— .60 f
Vénus poudert	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben, parfümökben és gummiárukban.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár **erdélyi bort** vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a **tanácssházi pincébe**

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelytel.

„A régi Tanácssházban“
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphatnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)
A „Fehér kakas“-hoz
címezett borkimérésben állandóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásnál.
Whynanek József, szállodás.

Első brassói
mű és borotva homoruköszörülő
Nagy raktár
finom acélárukban.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utéda
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Mindenféle harisnya és trikó-áruk olcsón és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PEAFF“ varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt.
csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Hímzőfonalak.

Hölgyek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjenek meg arról, hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. BOLESCH FRIGYES
(Copony-féle ház.)

Előnyomtató.

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szőlő szálloda

→ Medgyes. ←

Ajánljuk ujonnan berendezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanácssház pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindegy gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Laptulajdonos a „Brassói Lapok“ nyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj